

Valsts ieņēmumu
dienests

Informatīvais materiāls

Par nodokļiem no autoratlīdzībām 2023. gadā

2022. gada 1. decembrī ir pieņemti grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" un likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu", kas 2022. gada 8. decembrī publicēti oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" Nr. 238 (2022/238.1). Grozījumi stājas spēkā 2022. gada 9. decembrī.

Līdz 2023. gada beigām tiek pagarināts pārejas periods, kurā autoratlīdzību saņēmējiem ir iespēja maksāt nodokļus no autoratlīdzības, neregistrējoties kā saimnieciskās darbības veicējiem.

Tas nozīmē, ka autoratlīdzību **izmaksātājs** (kas nav kolektīvā pārvaldījuma organizācija) ietur iedzīvotāju ienākuma nodokli izmaksas vietā no autoratlīdzības ienākuma, nepiemērojot izdevumu normas, un iemaksā to vienotajā nodokļu kontā ne vēlāk kā ienākuma izmaksas mēnesim sekojošā mēneša 23. datumā, piemērojot nodokļa likmi:

- autoratlīdzības ieņēmumiem līdz 25 000 eiro – 25 %;
- autoratlīdzības ieņēmumiem, kas pārsniedz 25 000 eiro, – 40 %.

Ja autoratlīdzību būs izmaksājuši **vairāki izmaksātāji** vai autoratlīdzība saņemta **ārvalstīs**, autoratlīdzības **saņēmējam** līdz 2024. gada 28. februārim būs jāiesniedz VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS) autoratlīdzības saņēmēja deklarācija. Autoratlīdzības saņēmēja gada deklarācijā, kurā deklarē autoratlīdzības, nav tiesību piemērot attaisnotos izdevumus, autoratlīdzības izdevumu normas, diferencēto neapliekamo minimumu un atvieglojumus.

Šajā deklarācijā deklarētie ienākumi netiks ietverti gada ienākumu deklarācijā – kopējā ar nodokli apliekamajā ienākumā, kuram tiek piemērota progresīvā nodokļa likme, un tie netiks ņemti vērā, nosakot diferencēto neapliekamo minimumu.

Autoratlīdzības saņēmējs var reģistrēt VID saimniecisko darbību, izvēloties maksāt nodokļus par saņemto autoratlīdzību **vispārējā nodokļu maksāšanas režīmā, mikrouzņēmumu nodokļa režīmā** vai **reģistrēt komercsabiedrību**.

Saimnieciskās darbības ieņēmumu konts

Autoratlīdzības saņēmējs, kas maksā **mikrouzņēmumu nodokli**, var izvēlēties izmantot **saimnieciskās darbības ieņēmumu kontu**. Visus ieņēmumus no saimnieciskās darbības ieskaita šajā kontā, bet banka sadarbībā ar VID turpmākās darbības veic automātiski, bez paša saimnieciskās darbības veicēja līdzdalības:

- iesniedz mikrouzņēmumu nodokļa deklarāciju;
- aprēķina un samaksā nodokli.

Minimālās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

Minimālās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (minimālās iemaksas) ir obligāts maksājums, ko veic par katru personu, kuras ienākumi mēnesī ir mazāki par 620 eiro un attiecīgi kopējie ceturkšņa ienākumi ir mazāki par 1860 eiro. Minimālās iemaksas aprēķina no 1860 eiro ceturksnī.

Personai, kas vienlaikus ir darba ņēmējs un saimnieciskās darbības veicējs vai autoratlīdzības saņēmējs, ienākumus summē, lai noteiktu, vai tie ir minimālajā apmērā. Ja deklarētie (summētie) ienākumi ceturksnī ir mazāki par 1860 eiro, minimālās iemaksas no starpības starp 1860 eiro un šiem ienākumiem no saviem līdzekļiem veic darba devējs.

Ja autoratlīdzības saņēmējs **prognozē, ka viņa ienākumi nerasniegs 1860 eiro ceturksnī, var iesniegt VID apliecinājumu par nākamā ceturkšņa plānotajiem ienākumiem**. Tādā gadījumā minimālās iemaksas netiks aprēķinātas un nebūs jāmaksā.

Apliecinājumu var iesniegt EDS sadaļā "Dokumenti" – "No veidlapas" – "Dokumentu grupa" – "Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu dokumenti" – "Pašnodarbinātā apliecinājums par plānotajiem ienākumiem".

Apliecinājumu iesniedz šādos termiņos:

- **līdz 17.01.2023. – par visā 2023. gadā plānotajiem ienākumiem** vai arī par 2023. gada I ceturksnī plānotajiem ienākumiem;
- līdz 17.04.2023. – par 2023. gada II ceturksnī plānotajiem ienākumiem;
- līdz 17.07.2023. – par 2023. gada III ceturksnī plānotajiem ienākumiem;
- līdz 17.10.2023. – par 2023. gada IV ceturksnī plānotajiem ienākumiem;

vai

- vienlaikus ar saimnieciskās darbības reģistrēšanu;

vai

- 15 dienu laikā pēc darba ņēmēja statusa zaudēšanas.

Apliecinājumā norāda laika periodu, par kuru prognozē ienākumus (konkrētus mēnešus vai ceturkšņus, vai gadu, kad ienākums nerasniegs 620 eiro mēnesī vai 1860 eiro ceturksnī).

Ja šādu apliecinājumu neiesniedz, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra aprēķinās veicamās minimālās iemaksas.

Materiāls sagatavots: 08.12.2022.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt [Elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā "Sarakste ar VID"